

KURJER WILEŃSKI

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY.

Redakcja i Administracja: JAGIELLOŃSKA 3, Telefon 99. Czynne od godz. 9—3 ppoł. Naczelnym redaktor przyjmuje od 2—3 ppoł. Redaktor działu gospodarczego przyjmuje od 8—9 wiecz. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Konto czekowe P. K. O. 80.750.

CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnośnieniem do domu lub przesyłką pocztową 4 zł. Zagranicą 7 zł. CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetryowy przed tekstem—25 gr., w tekście—30 gr., za tekstem—10 gr., ogł. mieszkaniowe—10 gr. (za wiersz petitoryjny), kronika reklamy—nadesłane—35 gr., (za wiersz redakcyjny), nekrologi—25% zniżki, dla poszukujących pracy—50% zniżki, ogł. zagraniczne—50% drożej, ogł. cyfrowe i tabelowe o 20% drożej, ogł. z zastrzeżeniem miejsca 10% drożej, w dniu świętecznym i za miejscowe—15% drożej. Układ ogłoszeń 6-cio łamowy na IV stronie 10-cio łamowy. Terminy druku ogłoszeń mogą być przez administrację dowolnie zmieniane.

Niebezpieczeństwa wewnętrznopaństwowe Sowietów.

Gdyby brać a la lettre treść artykułów prasy komunistycznej lub groźbę przemówień rozmaitych dygnitarzy sowieckich, należałoby dojść do wniosku, że stoimy w przededniu wojny między Polską i Rosją Sowiecką.

Jak wszystko w Rosji Sowieckiej, tak i ostatnia kampania prasowa i przemówienia przeciw Polsce czyniona jest na rozkaz i pod dyktando góry. Ta „góra” partyjna ma swoją siedzibę w Moskwie i stąd idą rozkazy na prowincję, w pierwszym rzędzie do „białoruskiego” Mińska i „ukraińskiego” Charkowa. Kiedy w Moskwie na jakimś wiecu zjeździe wygłosi przemówienie Kalinin, Rykow lub Stalin w ciągu tygodnia lub dwóch zostanie ono na innym zjeździe powtórzone niemal dosłownie przez miejscowych dygnitarzy.

Pierwsze strzały na Polskę skierowano w okresie zamachu kowieńskiego. Przez całe dwa tygodnie wymyślano solidarnie polskim i litewskim faszystom, dopóki nie wyczerpano do dna całego zasobu ad hoc spreparowanych argumentów. Wyczerpawszy je chwilowo ucziszono się, czekając na nową okazję. Ta zjawiała się przez fakt aresztowania pięciu postów z Białoruskiej Włóściąnsko-Robotniczej Hromady oraz całego szeregu agitatorów komunistycznych. Dla komunistów sowieckich był to „wypadek donioślejszej wagi niż przewrót kowieński, to też dla podkreślenia powagi sytuacji użyto teraz nietylko prasy, ale i największych dostojników partyjnych lub państwowych. Po przygotowaniu gruntów przez „Izwestia” (organ C. K. W. Związku Socjalistycznych Republik Rad), które tłustym drukiem obwieściły, że Polska, przygotowując się do wojny z Rosją Sowiecką przez rozbicie Białoruskiej Hromady, zabezpiecza sobie tyły, dla wywołania nastrojów wojennych wyzyskano XV-tą Konferencję K. P. Moskiewskiej gubernji, na której z mowami bojowymi wystąpili przewodniczący C. K. W. Kalinin oraz przewodniczący Rewolucyjnego Trybunału Wojennego i Komisarz wojny Woroszyłow.

Jeżeli pierwszy z mówców w swym referacie o międzynarodowej sytuacji przestrzegał przed zbliżającą się wojną, nieuchronną, wskutek antagonizmów między państwami burżuazyjnymi z jednej strony, a temiz państwami i Rosją Sowiecką z drugiej, o tyle drugi, otoczony nimbem fachowości z dziedziny zagadnień wojskowych i niewątpliwie autorytet pod tym względem znacznie większy od swego poprzednika, zaczął zagłębiać się w szczegóły wliczeń sił zbrojnych i w przepowiednie co do możliwości zwycięstwa. Przemówienie komisarza wojny w całej swej rozciągłości jest wielkim alarmem wojennym, wypowiedzianym w tonie kategoriycznym, nie wnoszącym ani sprzeciwu, ani powątpiewania co do prawdziwości wysuniętych przez mówcę tez.

Woroszyłow, potwierdziwszy pogląd Kalinina, że wypadki zachodzące w całej Europie „grożą nam (t. j. Sowietom) i całemu światu nową wojną, nowymi krwawymi rozprawami” oraz, że „jednocześnie z przygotowaniem nieuchronnych wojen między rozmaitymi burżuazyjnymi ugrupowaniami idą przygotowania wojenne przeciw Z.

S. S. R.”, stara się dać odpowiedź, jakie to państwa zamierzają zakłócić spokój na Wschodzie. Według niego wojny nie organizuje ani Polska, ani Rumunja, ani Estonia, ani Łotwa, ani Finlandja, bowiem wszystkie wymienione państwa „nie zdecydowałyby się na podobną awanturę, gdyby nie czuły za swoimi plecami wszechmocnego poparcia wielkich mocarstw. Za plecami otaczających nas małych państw stoją potężne kapitalistyczne potęgi, które wiedzą do czego dążą. Wśród nich Anglja jest głównym inspiratorem”. A w innym miejscu znów dodaje: „Te maleńkie państewka gorliwie przygotowują się do wojny z Z. S. S. R. W ostatnim czasie przystąpiły one do organizacji swojego własnego przemysłu wojennego”.

Słowem dobrowolnie czy nie-dobrowolnie, ale w każdym razie na czele państw zagrażających Sowietom stoi Polska, a słowo „wojna” deklinuje się przez wszystkie przypadki niemal jak w 1920 r.

Tymczasem na zachód od granicy wytkniętej traktatem Ryskim panuje całkowity spokój i nie widać zgłola nastroju wojennego. Odnosi się więc wrażenie, że Sowietom chodzi o odwrócenie uwagi obywateli Z. S. S. R. od spraw polityki wewnętrznej i skupienie jej na rzekome niebezpieczeństwie wojennym.

Tymczasem na jednolitym dotychczas gmachu państwa sowieckich zjawiają się niepokojące rysy.

Odbywające się obecnie w Rosji wybory do sowieckich ujawniły ostrą walkę klasową w tem, napozór tak jednolitem pod względem swej struktury politycznej, społeczeństwie rosyjskiem. Wybory obecne wykazały i w dalszym ciągu wykazują ponad wszelką wątpliwość, że ciągłe twierdzenia komunistów rosyjskich o zgodnym popieraniu rządu sowieckiego przez całe społeczeństwo rosyjskie są mocno przesadzone.

Komunizm wojskowy, t. j. bezwzględny, surowy komunizm pierwszych lat rewolucji sprawił, że na powierzchni życia politycznego i społecznego wpłynęła w Rosji klasa robotnicza, która, opierając się na terrorku, zdobyła sobie panowanie nad całym narodem. Ta mocna pozycja klasy robotniczej była jednak nienaturalna, a dlatego już wkrótce inne klasy ludności zaczęły się gorączkowo gotować do walki o swe prawa. Nowa polityka ekonomiczna mimowoli tendencje te popierała, umożliwiając włóściarstwu i drobnej burżuazji (rzemieślnikom, drobnym kupcom i t. p.) koncentrację swych sił. Że koncentracja ta odbywała się z powodzeniem, wykazują właśnie obecne wybory do sowieckich. Nigdy jeszcze włóściarstwo rosyjskie nie ujawniało tyle aktywności politycznej, jak podczas tegorocznych wyborów.

Ręka w rękę z wzrostem aktywności politycznej włóściarstwa i drobnomieszczaństwa idzie w Rosji Sowieckiej zwiększanie się obojętności politycznej wśród robotników, którzy widocznie chcieliby się pozbyć odpowiedzialności, ciążącej na nich, jako na klasie uprzywilejowanej.

Objawy te niepokoją wladców Rosji, którzy wszelkimi siłami starają się przemówić do sumienia

opuszczających ich rycerzy komunizmu. Tak np. znany działacz komunistyczny Mołotow, zorganizował wielki wiec wyborczy w Leningradzie, wygłaszając przytem przemówienie, które mogłoby istotnie zaniepokoić szczerych wyznawców zasad Lenina. Mołotow stwierdził, że „procent udziału robotników w wyborach jest absolutnie niewystarczający. Połowa klasy robotniczej nie stanęła do urn wyborczych. Dla państwa proletariatu podobny stan rzeczy jest na dłuższą metę nie do zniesienia”. W dalszym ciągu Mołotow starał się wytłumaczyć robotnikom, że „jednym z elementarnych zadań komunistów jest to, żeby masa robotnicza zrozumiała, iż biorąc udział w wyborach, spełnia doniosły czyn klasowy”.

Doniosłe znaczenie wyborów tegorocznych polega prócz tego na ujawnieniu nowych sił politycznych, które, choć dopiero zaczynają się zarysowywać, wskazują zupełnie wyraźnie na to, że wypadki polityczne potoczą się obecnie w Rosji po linii wzmożonej walki klasowej. Dotychczasowy rozwój Rosji sowieckiej rozwił raz na zawsze nadzieje tych wszystkich, którzy sądzili, że Rosją mogłaby rządzić jedna tylko klasa. Dyktatura proletariatu zawiodła zupełnie tak samo, jak zawiść by musiała każda inna dyktatura, która opierałaby się o jedną warstwę ludności. Rosyjska klasa robotnicza, nie chcąc kapitulować, zmuszona będzie obecnie szukać nowych form współpracy z innymi klasami społecznymi.

Jednakowoż załamanie się dyktatury proletariatu jest zjawiskiem w najwyższym stopniu groźnym ze względu na specyficzną formę ustroju państwa sowieckich. Cementem ściśle łączącym poszczególne republiki sowieckie w jedną całość jest dyktatura partji komunistycznej. Z momentem jej zachwiania, polityka wewnętrzna sowieckich natrafi na opór coraz silniej budzących się do życia nacjonalizmów republik związkowych.

Obawy przed budzącymi się nacjonalizmami znalazły swój wyraz w przemówieniu Bucharina na leningradzkiej konferencji Kompartji. Omawiając stosunki na Ukrainie Bucharin ostrzega komunistów, by w walce z wstępującym szowinizmem ukraińskim liczyli się z tem: „że tu obok znajduje się Polska, która próbuje kokietować mniejszości narodowe. Dlatego właśnie niebezpiecznie jest uderzać w fałszywy ton i oświadczać, że nie chcemy ukrainizacji”, „protestować” przeciwko językowi ukraińskiemu i t. d. Postępować tak — znaczyłoby oddawać usługę Piłsudskiemu”.

Z przemówień tych widać wyraźnie zaniepokojenie dotychczasowych wladców Rosji zjawianiem się na horyzoncie polityki wewnętrznej trudnych do rozwiązania problemów.

WILEŃSKI BANK ZIEMSKI rozpoczął zamianę na listy zastawne złotowe zarejestrowanych bez numeracji kwitów depozytowych.

† P.
Ludwik Aleksandrowicz
Nadleśniczy Brasławski
Opatrzony ŚŚ. Sakramentami, po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach zmarł w folwarku Strusto, pow. Brasławskiego, dnia 12-go lutego 1927 roku w wieku lat 65.
Nabożeństwo żałobne odbędzie się w kościele po-Bernardyńskim we czwartek dn. 17 b. m. o godz. 9 rano, ekspozycja z kościoła na cmentarz Bernardyński oraz złożenie zwłok w grobach rodzinnych tegoż dnia o godz. 5-iej popołudniu.
O czem zawiadamiają krewnych, przyjaciół, kolegów i znajomych pograżone w smutku
ŻONA I DZIECI.

† P.
LUDWIK ALEKSANDROWICZ
Obywatel i Nadleśniczy powiatu Brasławskiego.
Opatrzony ŚŚ. Sakramentami zmarł d. 12 lutego 1927 r. w folwarku Strusto, pow. Brasławskiego.
Nabożeństwo żałobne odbędzie się w kościele po-Bernardyńskim we czwartek dn. 17 b. m. o godz. 9 rano, ekspozycja z kościoła na cmentarz Bernardyński tegoż dnia o godz. 5 popoł.
O czem zawiadamiają pograżeni w głębokim smutku
Siostra, Siostrzeńce i Wnuki.

Aresztowania na Litwie.
GDANSK. 15. II. (Pat). Z Kowna donoszą, że z polecenia władz aresztowano w ostatnich dniach na Litwie 30-tu przywódców partji socjal-demokratycznej, których umieszczono w obozie koncentracyjnym. Równocześnie władze śledcze ograniczyły działalność litewskich związków zawodowych.
Rząd litewski sądzi, że przy pomocy tych zarządzeń uda mu się stłumić opozycję, pochodzącą ze stronnictw robotniczych.

Nowe propozycje niemieckie.
(Telefonem od własnego korespondenta z Warszawy).
Dowiadujemy się, że rząd niemiecki zwrócił się do rządu polskiego z propozycją wszczęcia rokowań polsko-niemieckich w sprawie osiedlenia się obywateli tych państw na ich terytorjach.
Rząd polski dał negatywną odpowiedź na propozycję niemiecką, gdyż traktuje rokowania handlowe polsko-niemieckie w całości zagadnienia i wobec zerwania rokowań w sprawie osób fizycznych i prawnych nie może przejść do rokowań nad innem zagadnieniem.
Dowiadujemy się także, że w razie wszczęcia nowych rokowań polsko-niemieckich skład delegacji ulegnie pewnym zmianom.

Manifestacje antypolskie na Białorusi sowieckiej.
(Telefonem od własnego korespondenta z Warszawy).
Z Moskwy donoszą, iż na Białorusi sowieckiej miejscowe organizacje komunistyczne z okazji aresztowania postów białoruskich w Polsce urządziły niesłychaną kampanję antypolską.
Na wiecach wygłaszane są bojowe przemówienia o konieczności wyzwolenia Białorusi z pod panowania Polski.

Odwrót wojsk kantońskich.
LONDYN. 15. II. (Pat). Według doniesień z Szanghaju, około 50.000 żołnierzy armji marszałka Ciang-Tso-Lina przekroczyło Żółtą rzekę, aby obsadzić Czan-Szau. Marszałek Wu-Pei-Fu cofa się.
Ostatnie ruchy wojsk nacjonalistycznych i posuwanie się armji centralnych jest widocznym przygotowaniem do wielkiej ofensywy.

Skutki trzęsienia ziemi w Dalmacji.
BIAŁOGRÓD. 15. II. (Pat). Według nadeszłych tu wiadomości szkody wywołane wczorajszym trzęsieniem ziemi są o wiele większe niż pierwotnie przypuszczano. W Bośni, Hercegowinie i Dalmacji tysiące domów zostało zupełnie zniszczonych. Liczba ofiar w ludziach sięga 600 osób. Szkody materialne obliczają na miliony denarów. Trzęsienie ziemi odczuło na całym wybrzeżu morskiem od Trjestu do Bari. Południową część Hercegowiny przedstawia jedna wielka ruina. Ludność w obawie przed powtórzeniem się trzęsienia obuzuje pod gołym niebem. Największe zniszczenie dotknęło miejscowości Pesjasec.

Pan Prezydent Mościcki honorowym protektorem wystawy obrazów malarzy węgierskich.
Onegdaj w godzinach południowych p. Prezydent przyjął na specjalnej audjencji postać węgierskiego p. Belitskę, który prosił p. Prezydenta o przyjęcie honorowego protektoratu na wiosennej wystawie obrazów malarzy węgierskich w Warszawie.
Analogiczną wystawę polską otworzył w swoim czasie w Budapeszcie regent Vorty.
P. Prezydent Mościcki przyjął honorowy protektorat na powyższej wystawie.

Podróż p. Prezydenta Rzeczypospolitej do Poznania.
WARSZAWA, (Pat.). Dnia 16 b. m. popołudniu p. Prezydent Rzeczypospolitej udaje się na kilkudniowy pobyt do Poznania, gdzie zamieszka na Zamku poznańskim.
Część oficjalna pobytu potrwa do 18 b. m. Złożą się na nią: przyjęcie uroczyste Pana Prezydenta przez miasto, oraz władze cywilne i wojskowe, raut na Zamku, który wyda Pan Prezydent dla przedstawicieli władz i społeczeństwa, oraz audjencje, których Pan Prezydent udzielać będzie do popołudnia 18 bież. mies.
Reszta pobytu, która przeciągnie się jeszcze przez dzień 19 b. m. poświęcona będzie sprawom prywatnym. P. Prezydent zwiedzi między innymi rezydencję swoją w Rasocie, oraz odwiedzi rodzinę swoją, zamieszkałą w Poznańskiem. Powrót do Warszawy nastąpi 20 b. m.

Senat się przebudził.
WARSZAWA, 15-II. (Pat). Połączona komisja prawnicza i regulaminowa senatu powzięły w dniu dzisiejszym następującą uchwałę:
„Wysoki Senat uchwaliczy raczy: Z powodu pisma Pana Prezesa Rady Ministrów do Marszałka Senatu z dnia 11-go grudnia 1926 r. Nr 17995 Senat stwierdza, że uchwała Rządu w sprawie nieudzielenia odpowiedzi na interpelację zgłoszoną przed zamknięciem ubiegłej sesji Senatu, jest niezgodna z konstytucją i regulaminem obrad Senatu.
Senat zwraca Rząd do udzielenia odpowiedzi na wszystkie zgłoszone zgodnie z regulaminem interpelacje, co do których termin udzielenia odpowiedzi już upłynął”.
Sprawa ta została umieszczona na porządku dziennym jutrzejszego posiedzenia Senatu.

Konferencja w sprawie ustaw samorządowych.
WARSZAWA. 15.II. (Pat). Dziś przed południem odbyła się konferencja przedstawicieli kilku stronnictw w sprawie ustaw samorządowych. W konferencji wzięli udział postawie.
Zgodzono się na jutrzejszym posiedzeniu komisji administracyjnej w toku dyskusji nad t. zw. projektem małej ustawy samorządowej zażądać od rządu szczególnej interpretacji mowy p. wicepremiera, domagać się wyraźnego określenia stanowiska rządu wobec komisyjnych projektów ustaw samorządowych i sprecyzowania programu rządu w tej dziedzinie.

Unja celna Łotwy z Estonją.

„Epoka” przynosi dwa ciekawe wywiady z posłami łotewskim i estońskim w sprawie nowego związku celnego.

P. Martins Nuksa, poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny Łotwy w Warszawie oświadczył: — Jest to bezspornie jeden z najważniejszych traktatów, zawartych w państwach bałtyckich od czasu ich niepodległego bytu. Idea tej umowy nie jest najświeższej daty, albowiem kilkoma ona już od chwili rozpoczęcia współpracy państw bałtyckich. Gdy kraje te mówiły o konieczności ustanowienia między sobą czegoś ponad klauzulę największego uprzywilejowania, to właśnie miały na myśli głównie unję celną.

Już 1 listopada 1923 r. podpisano układ przedwstępny w sprawie przygotowania unji gospodarczej i celnej. Pewne nieporozumienia i trudności, wynikające z tej umowy, zostały obecnie wyeliminowane przez traktat z 4 lutego b. r. Traktat ten porusza owe punkty sporne i wskazuje ich rozwiązanie.

Ogólnie biorąc, traktat dotyczy taryf celnych i transportowych oraz rozmaitych części ustawodawstwa skarbowego, handlowego i społecznego obydwu państw. Ostateczne załatwienie tych wszystkich spraw wymagać będzie jeszcze kilku lat pracy, głównie zaś wiele dobrej woli i wysiłku zarówno ze strony rządów jak i społeczeństwa obydwu krajów. Nie wątpię, że program, ustalony w podpisanym świeżo traktacie, zostanie wypełniony. Ułatwi to znacznie obydwu krajom nietylko ich wzajemne stosunki gospodarcze, ale również i stosunki z innymi krajami, gdzie doniosłość gospodarcza i polityczna połączonych unji celną państw wydatnie wzrosną.

Z punktu widzenia politycznego należy szczególnie podkreślić, że unja gospodarcza przyczyni się poważnie do jeszcze ściślejszej konsolidacji obszaru nadbałtyckiego, przekształconego po wielkiej wojnie. Obydwa kraje dają jeszcze jeden dowód ich zmysłu politycznego, biorąc pod uwagę doniosłość ich sytuacji geograficznej. Dlatego też traktat między Estonją a Łotwą doznał bardzo życzliwego przyjęcia w tych wszystkich krajach, których wysiłki zmierzają do utrzymania pokoju, a także w symbolu i wyrazicielec tych dążeń — w Lidze Narodów.

P. Johan Leppik, poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny Estonji w Warszawie, mówi:

— Traktat gospodarczy estońsko-łotewski, opracowany przez komisję mieszaną i podpisany ostatnio w Rydze, ma na celu stworzenie podłoża dla unji celnej tych dwóch państw.

Traktat powyższy przewiduje ujednostajnienie taryf celnych i podatków, oraz skoordynowanie polityki emisyjnej i dyskontowej.

Wprowadzenie w życie ujednostajnionej taryfy celnej na nastąpić po upływie roku, zakończenie zaś prac przygotowawczych do ustalenia reszty zagadnień, ma być dokonane w ciągu lat trzech. Ten ostatni termin jednakże może ulec przedłużeniu o półtora roku, tak, że projektowana unja celna ma zostać zrealizowana najpóźniej po upływie 4 i pół lat.

Ponieważ, jak z powyższego wynika, ostateczne przeprowadzenie unji celnej wymagać będzie kilku lat prac przygotowawczych, przeto, dla ułatwienia stosunków handlowych między obu państwami i dla pozwoleń im przed zupełnym skosowaniem granicy celnej na wzajemne korzystanie z najbliższych stawek celnych, zdecydowano opracować natychmiast i jaknajszybciej wprowadzić w życie prowizoryczny traktat handlowy między Estonją i Łotwą.

Przy przystąpieniu do porozu-

mienia rząd łotewski był zdania, że traktat gospodarczy w ten sposób ujęty, wymaga zaprowadzenia wspólnej jednostki monetarnej. Jednakże w dalszym ciągu obustronnych rozważań doszło do zgodnego stwierdzenia, że zachowanie odrębności systemu monetarnego nie przedstawia zbyt trudności. Wobec tego Estonja zachowała koronę złotą, a Łotwa frank złoty, przerachowania zaś między obu państwami będą dokonywane na podstawie paritetu.

Zawarty między Estonją i Łotwą traktat gospodarczy jest wynikiem długotrwałych starań i dążeń i daje świadectwo dobrej woli obu zainteresowanych państw. Stanowi on doniosły etap w procesie zbliżenia się narodów i obalenia trudności gospodarczo-ekonomicznych. Jest on jednocześnie silnym podłożem dla ściślejszej współpracy między Estonją i Łotwą, która oba zaprzyjaźnionym krajom przyniesie niewątpliwie duże korzyści.

Inauguracja kursu samorządowego w Woj. R. Osadników Wojskowych.

Wczoraj o godz. 8 w. nastąpiło otwarcie zorganizowanego przez Wojew. R. O. W. 6-tygodniowego kursu samorządowego. W uroczystości tej wzięli między innymi udział: pp. Wojewoda Wł. Raczkiewicz, wice-wojew. O. Malinowski, p. o. wice-wojewoda Wołyński, Inspektor Gintowt - Dziewałtowski, Dyr. robót publicznych Siła-Nowicki, naczelny Wydz. Wojewódzki: Kopeć, Kirtiklis, dr. Kozłowski i Jocz, starosta pow. wileńsko-trockiego Witkowski, wreszcie z ramienia B-ku Rolnego dyr. Maculewicz, z P. D. U. W. dyr. Rackiewicz i inspektor Krajewski i z ramienia miasta prez. Bańkowski i wice-prez. Łokuciewski; z ramienia związku spółdzielni rolnic. kierownik Kokociński, ze związku kółek rolniczych kierownik Taurogiński i t. d. Wśród zebranych zwracali na siebie uwagę liczni przedstawiciele wojskowości z dow. 1 Dyw. Leg. pułkow. Popowiczem i referen. przysp. wojskowego pułk. Kohutnickim na czele oraz przedstawiciele świata naukowego w osobach profesorów U. S. B. Komarnickiego i Krzyżanowskiego.

Inauguracyjne przemówienie wygłosił p. Wojewoda Raczkiewicz, który w ładnie skonstruowanych zdaniach podniósł inicjatywę Wojewódzkiej Rady Osadniczej oraz znaczenie kursu dla podniesienia roli samorządu na kresach.

Po p. Wojewodzie wygłosili przemówienia dyrektor kursu, naczelnik wydziału samorządowego w urzędzie wojewódzkim p. Kopeć, członek Wojew. R. O. W. p. Makowski, oraz słuchacz kursu osadnik z powiatu lidzkiego p. Leon Teżyk.

Cała uroczystość wypadła imponująco i wywarła silne wrażenie na wszystkich. Nie mogąc z braku miejsca streścić wygłoszonych przemówień, z uznaniem podkreślamy wielkie zrozumienie władz i społeczeństwa dla idei podniesienia życia samorządowego naszego kraju.

Na kurs przybyło około 40 osadników z województw: Wileńskiego i Nowogródzkiego. (b. s.)

„Targowisko życia”
Pieśń miłości o tęsknocie kobiety za mężczyzną. 3613

Po zerwaniu rokowań polsko-niemieckich.

List pełnomocnika Polski.

WARSZAWA, 15.II. (Pat.). Pełnomocnik polski do rokowań gospodarczych polsko-niemieckich dr. Witold Prądzyński, wystosował w Berlinie dnia 15 b. m. do pełnomocnika niemieckiego dr. Lewalda pismo następujące treści:

Panie Pełnomocniku. Mam zaszczyt potwierdzić odbiór pisma Pana Pełnomocnika z dnia 12 b. m. oraz zakomunikować, iż rząd Polski przyjął do wiadomości decyzję rządu Rzeszy, dotyczącą przerwania rokowań, prowadzonych w Berlinie.

Ponieważ zakomunikowane mi przez Pana Pełnomocnika powody decyzji rządu Rzeszy wychodzą poza ramy rokowań handlowych, nie uważam z mej strony za możliwe podejmować w tej sprawie dyskusji.

Widzę się wszakże zmuszony stwierdzić, że zdaniem mego rządu przerwania prowadzonych w Berlinie rokowań nietylko nie było

wskazane, lecz utrudnić może jedynie i opóźnić pożądane w przekonaniu rządu polskiego porozumienie gospodarcze między obu krajami.

Przy tej sposobności widzę się również zmuszony stwierdzić, że delegacja polska została zaskoczona w przykry sposób formą jednostronnego odwołania w ostatniej chwili przez stronę niemiecką dotyczących się prac komisyjnych.

Z uwagi na wspomnianą decyzję rządu Rzeszy mam zaszczyt zakomunikować Panu, Panie Pełnomocniku, że w myśl otrzymanych od swego rządu instrukcji delegacja polska do rokowań handlowych polsko-niemieckich opuszcza Berlin nie tracąc nadziei, że rząd Rzeszy nie zechce w przyszłości przez swoje stanowisko udaremnić podjęcia na nowo pertraktacji o zawarcie traktatu handlowego.

Opinie prasy francuskiej.

PARYŻ, 15.II. (Pat.). Zerwanie rokowań polsko-niemieckich wywołało w tutejszej prasie obszerny komentarz.

Jacques Bainville na łamach „Liberte” przeprowadza paralele między systematycznymi zaczepkami niemieckimi względem Francji przed wojną, a obecnym zachowaniem się Niemiec wobec Polski. Niemcy nie pogodziły się z myślą istnienia niepodległej Polski i wcześniej czy później chcą wywołać zbrojny konflikt z Polską w nadziei zgnięcia jej. Tą samą nawiąścią palają Niemcy i do Czech którym grozi takie same niebezpieczeństwo, jak i Polsce.

„Temps” uważa, że bhahy pretekst obrony przez Niemcy dla zerwania rokowań handlowych z Polską dowodzi kompletnej zmiany frontu Berlina względem Polski w związku z dojściem do władzy nacjonalistów.

Zerwanie rokowań — pisze dalej dziennik — wzbudzi przekonanie, że poważne komplikacje, wobec których nikt nie może pozostać obojętnym, grożą pokojowi Europy.

Zachowanie się Niemiec wobec Polski jest tem więcej godne pożałowania, że obecna sytuacja Polski wzbudza bezwzględne zaufanie i wiarę w eoraz większą konsoli-

dację państwa polskiego i w jego niezachwiane mocarstwowo stanowisko, dowodem czego są ostatnie oświadczenia ministra Zaleskiego oraz wicepremiera Bartla.

Jeżeli są w Berlinie osoby, które marzą o możliwości zgnębienia Polski przez monstrualną koalicję reakcji niemieckiej z bolszewizmem rosyjskim, to wypadki przekonują ich niebawem, że są w błędzie. Polska nietylko kosztem ciężkich ofiar stworzyła swą armię, pozwalającą jej zapewnić obronę granic własnymi siłami, lecz nado dyplomacja polska przez zawarcie szeregu traktatów potrafiła zdobyć niezbędne poparcie dla stawienia czoła wszelkim ewentualnościom. Dlatego też, trudno jest zrozumieć chęć Berlina wywołania komplikacji.

Grubo mylą się Niemcy, jeżeli przypuszczają, że stworzone przez nich utrudnienia gospodarcze skłonią Polskę do wejścia na drogę ustępstw politycznych.

Żaden Rząd polski — pisze „Temps” — nie pozwoli na jakiegokolwiek zmiany w wykreślonych przez traktaty granicach. Jest to fakt niezbity, którego nie zdoła przemóc polityka nienawiści i intryg nacjonalistów niemieckich.

Rozwiązanie delegacji polskiej.

BERLIN, 15.II. (Pat.). Pełnomocnik polski do rokowań handlow., dr. Prądzyński, który powrócił do Berlina o g. 10 rano, zaprosił bezpośrednio po wręczeniu noty do p. Lewalda, przedstawicieli prasy niemieckiej oraz korespondentów polskich i zagran., przebywających w Berlinie na konferencję, na której jego zastępca, radca Marchlewski i radca handlowy poselstwa polskiego w Berlinie, Sokołowski przedstawił praste obraz dotychczasowych rokowań i osiągnięte przez nich wyniki. Jednocześnie radca Marchlewski zakomunikował, że delegacja polska do rokowań handlowych została dziś o godzinie 2-jej po poł., rozwiązana i że członkowie delegacji w ciągu dnia dzisiejszego i jutrzejszego opuszczą Berlin.

ZAGRANICĄ.

Odczyt o Marszałku Piłsudskim w Paryżu.

PARYŻ, 15. II. (Pat.). Staraniem stowarzyszenia przyjaciół Polski odbył się w Sorbonie odczyt hr. de Baillhache o Marszałku Piłsudskim. Z wielką znajomością rzeczy prelegentka skreśliła główne momenty życia Marszałka Piłsudskiego, poświęconego niezmiernie pracy nad odbudowaniem niepodległego państwa polskiego, wykazując nadzwyczajną moc jego prawdziwie żelaznego charakteru.

Dalszy ustęp poświęcił prelegentka sprawie tworzenia legionów i roli, którą odegrały one w odzyskaniu niepodległości.

Po odczycie wyświetlane były przeźroczka, ilustrujące momenty życia Marszałka Piłsudskiego, oraz

przeźroczka z widokami Wilna, rodzinnego miasta Marszałka.

Katastrofalna mgła.

LONDYN, 15. II. (Pat.). W ciągu ubiegłej soboty i niedzieli nad kanałem angielskim zalegała tak gęsta mgła, że stała się ona powodem opóźnienia w normalnym ruchu parowozów krążących między Anglią a kontynentem europejskim.

Mgła była również przyczyną 11-stu wypadków parostatków, krążących na kanale.

Dr. D. Olsejko

Choroby uszu, gardła i nosa Jagiellońska 9-3. Przyjmuję od 9-10 rano. W Lecznicy Litewskiej (Wileńska 28.) od 1-3 popoł. W. P. Z.

Sprawa pożyczki zagranicznej.

(Tel. od wł. kor. z Warszawy).

W kołach finansowych wywołała duże wrażenie wiadomość o zerwaniu rokowań o uzyskanie pożyczki amerykańskiej dla przemysłu polskiego.

Od dłuższego już czasu towarzysztwo kredytu dla przemysłu polskiego prowadziło pertraktację z amerykańską grupą bankową „Knoppstock” o pożyczkę 5 milj. dolarów. Rokowania zbliżały się ku pomyślnemu końcowi.

Ostatnio jednak pertraktacje na żądanie kół rządowych zostały przerwane, a to z następującego powodu: jak wiadomo, rząd prowadzi rokowania o zawarcie pożyczki zagranicznej w daleko większym rozmiarze i grupa, która ma udzielić tej pożyczki rządowi polskiemu zażądała, jako warunku koniecznego zerwania rokowań towarzysztwa kredytu dla przemysłu polskiego z grupą amerykańską „Knoppstock”.

Wobec tego pertraktacje zostały zerwane. Sprawa naszej pożyczki zagranicznej znajduje się na dobrej drodze.

Zakończenie Instruktorskiego kursu przysposobienia wojskowego.

W dniu wczorajszym odbyło się uroczyste zakończenie 1-go zimowego kursu instruktorskiego przysposobienia wojskowego przy 1. Dyw. piech. Leg.

Kurs ten rozpoczął się w dniu 7 stycznia b. r., a miał na celu przygotowanie kadry instruktorów dla rozrzuconych po całym terenie Wileńszczyzny oddziałów przyspos. wojsk. W ten sposób osiągnięto możliwość zastąpienia podoficerów zawodowych, których brak każda armia dotkliwie odczuwa, przez odpowiednio przygotowanych i wyszkolonych „cywilów”.

Uczniowie kursu rekrutowali się ze wszystkich warstw społeczeństwa, a przeważnie mieli już za sobą dość długi okres pracy w organizacjach i stowarzyszeniach P. W.; niektórzy z nich uprzednio już odbyli kursy P. W. I i II stopnia oraz kursy strzeleckie. Co się dotyczy przynależności organizacyjnej, to niewielka część uczniów została przysłana przez gminne Komitety P. W.; przeważnie zaś część słuchaczy — to członkowie Związku Strzeleckiego z Wilna oraz powiatów Wileńsko-Trockiego i Święciańskiego. Należy tu zaznaczyć, że inne organizacje P. W., jak „Sokol” — żadnego kandydata na kurs nie przedstawiły.

Komendantem kursu był kpt. Fildorf, oficer P. W. 1-go p. p. Leg., — wykładowcami — szeregiem oficerów 1-go i 5-go p. p. Leg., przeważnie oficerowie kadry instruktorów.

Po 5-ciu tygodniowych ćwiczeniach i wykładach odbyły się w dn. 9 i 10 b. m. egzamina wobec specjalnej komisji, która zakwalifikowała na instruktorów 10-ciu uczniów, — z tych 4-ch strzelcy Łukasiewicz, Gładkowski, Gliński i Chojecki) z wynikiem bardzo dobrym, 6-ciu — z wynikiem dobrym. Na pomocników instruktorów z wynikiem dostatecznym zakwalifikowano 24-ch uczniów.

Tak więc, realny wynik kursu zawiera się w przygotowaniu 34-ch młodzieńców, ludzi przeważnie o wysokim poziomie ideowym, do służby instruktorskiej P. W. wśród szerokiach mas społeczeństwa.

Wczorajsza uroczystość rozpoczęła się mszą św. w świetlicy żołnierskiej 1. p. p. Leg. Na uwagę zasługuje kazanie o miłości ojczyzny, o obowiązkach wobec niej i wobec społeczeństwa.

Po nabożeństwie odbyła się defilada przed d-ęc 1-jej Dyw. piech. Leg., pułk. Popowiczem, a następnie odczytanie protokołu komisji egzaminacyjnej i rozdanie nagród. Płk. Popowicz wygłosił do ab-

solwentów kursu przemówienie, w którym podniósł rolę i znaczenie poziomu duchowego armii, jako decydującego o zwycięstwie czynnika. Przyczyniając przykłady z dziejów wojen i wojskowości starożytnego Rzymu, wojny rosyjsko-japońskiej, wreszcie kontrofensywy polskiej w r. 1920 — pułk. Popowicz stwierdził, że o zwycięstwie decyduje nie siła, ale duch i poziom moralny. W dalszym ciągu podniósł znaczenie przysposobienia wojskowego młodzieży.

Nagrody rozdano uczniom o najlepszych wynikach. Trzy nagrody ofiarowało kierownictwo kursu, 18-cie — Komendy Okręgu i Obwodów Wileńskich Związku Strzeleckiego.

W uroczystości wzięli udział: płk. Popowicz, ppłk. Kohutnicki, mjr. Halociński, mjr. Fronczak, kpt. Fildorf, por. Marzys i por. Kuszto oraz przedstawiciele Zw. Strzeleckiego. es—ki.

Wilno w XVII-ym i XVIII-ym wieku.

(Odczyt doc. d-ra Mienickiego z regionalnego cyklu wykładów powszechnych U. S. B.).

Pierwsza połowa w. XVII-o była dla Wilna dalszym ciągiem jego rozkwitu w XVI-ym. Ze stolicy wielko-księżęcej przemienia się w stolicę wielkich magnatów litewskich, jest nadal poważnym centrum kulturalnym, ekonomicznym i politycznym.

Świetny jego rozwój przerywa straszliwa klęska najazdu moskiewskiego przez z górą 6 lat gnębienia niewypowiedziane miasto (1655—1661) z pożarami, okropnymi mordami, morem i głodem.

Z niewielkimi przerwami spadają już potem na Wilno nowe klęski jedne po drugich. Najpierw wewnętrzne walki pomiędzy rycerstwem, właśnie magnatów i inne zamieszki. Ponadto dotkliwie dawała się we znaki mieszkającym wileńskim instytucja sądów trybunalskich. Z początkiem XVIII w. rozpoczęły się niezliczone okupacje szwedzkie — wojsk Karola XII-o oraz moskiewskie Piotra Wielkiego, terrorem politycznym, kontrybucjami i innymi rabunkami gnębiąc miasto bezustannie. W tymże czasie nawiedza je znów zaraza miorowa i liczne pożary.

Wiek XVIII wraz z upadkiem Rzeczypospolitej dokończył upadek miasta. Za czasów ostatniego króla nastają jednak jaśniejsze dni dla Wilna. Stanisław August zakłada tu Szkołę Sztuk Pięknych, dba o rozwój Uniwersytetu, popiera szeroką akcję oświatową Pijarów. Miasto zaczyna się dźwigać powoli ze swego upadku kulturalnie, ekonomicznie i politycznie. Prace czteroletniego Sejmu znajdują tu żywe echo.

Wkrótce jednak nastają znów ponure dni. Targowica... sprowadzona przez zdradzącego Kossakowskiego i jemu podobnych, nowa okupacja moskiewska, błyskawica powstania Jasińskiego i mrok niewoli na długo.

Odczyt trwał nieco dłużej ponad zwykłą prelekcyjną miarę czasu, jednakże dzięki barwności i żywości narracyjnej prelegenta, nikogo prawdopodobnie nie znurzył. Publiczności było sporo. W następny czwartek będzie mówił ks. prof. Puciata o malarstwie w Wilnie. (sk).

Wśród pism.

Siądmy zeszyt „Świata” przynosi utwory następujących pisarzy: W. Gieżyńskiego, K. Makuszyńskiego, E. Woronieckiego, Rysz. Ordynskiego, Eustacha Czekalskiego, St. Krzywoszowskiego, E. Breitera, Z. Kisielewskiego, J. Kaden-Bandrowskiego, Mag. Samozwaniec, H. Jel'a oraz Józefa Relidzyńskiego. Ilustracyjnie „Świat” daje obfity materiał kulturalny, artystyczny i literacki. Okładkę dla „Świata” rysował Kamil Mackiewicz, a dwie karykatury aktualne Z. Czermański.

Taniec nowoczesny.

Przed koncertem tanecznym Jadwigi Hryniewickiej.

Dziś wieczorem odbędzie się w Reducie na Pohulance Wieczór Tańca J. Hryniewickiej, która po dłuższej nieobecności wraca do Wilna ze stolicy, obarczona nowymi zdobyczami i sukcesami.

Obserwując tę zdołaną, a tak pięknie rozwijającą się artystkę w czasie jej dawniejszych występów, mogliśmy stwierdzić, że sztuka jej i dążenia idą po właściwej linii. Hryniewicka dobrze zdaje sobie sprawę z istotnych elementów sztuki tanecznej i dzięki temu umie ominąć bezdroża, czyhające na niedaną adeptykę tego kunsztu.

Kiedy myślimy o tańcu, jako wyrazie piękna, mimowolnie staje

przed naszymi oczami starożytna Grecja, która tak niezrównanie umiała kojarzyć kulturę umysłową z kulturą ciała. Dzisiaj nikt okrzychy tego wspaniałego rozkwitu przetrwały pod postacią nielicznych artystek, które dla nas ocaliły resztkę ideału harmonii cielesnej.

Istotnie bowiem znaczenie tej sztuki zdaje mi się tkwić w tym osobliwie pięknym paradoksie, że taniec, posługując się ciałem ludzkim jako tworzywem, to ciało przecie rzeczywiście na każdym kroku przelatujemy, bicujemy, gnębimy, gwałt mu zadajemy. Używa ciała, które ma wagę, a wciąż nam dowodzi, że to ciało wagi nie ma. Używa członków i kończyn z ich przyrodzoną skalą ruchów, drwiąc ustawicznie z tych ruchów natury, wyolbrzymiając je w nieskończoność. Pracuje w materji ciała, aby istotą swoją stwierdzać wiecznie,

że ciało jest niematerialne i prawom fizyki niepodległe.

Aby uświadomić sobie rozległe granice królestwa tańca, wypadła się zastanowić, jak obrzynie znaczenie ma gest w innych sztukach: w literaturze i budownictwie, a nade wszystko w sztukach plastycznych. Taniec jest sztuką czystego gestu, opartego na rytmie. Taniec jest sztuką samodzielną. Dlatego rozróżnimy dwie jego kategorie: taniec na tle muzyki, czyli z muzyką, która przysłała z zewnątrz, niejako narzucona i gotowa; będzie wtedy ilustracją tej muzyki, melochoreografią, jak istnieje melochoreografia. Drugi rodzaj, to taniec z muzyką własną, idącą od wnętrza i tworzącą się równolegle z gestem. Idealem byłaby taneczniczka — kompozytorka, tworząca w rytmie dźwięku i w rytmie ruchu jednocześnie. Wzamięm każdy Schu-

mann, Rachmaninow i Szopen jest tylko środkiem pomocniczym, tylko pobudką i kanwą.

Ewolucja tańca odbywa się w ostatnich czasach od linii do wyrazu, stwarzając niekiedy głębokie obrazy ekspresji ruchu. Próby wyusławiania na pierwszy plan *„kostiumu”* są zacieraniem właściwego przedmiotu sztuki tanecznej, którym było i jest zawsze ciało ludzkie, (i to całe ciało, w którym gra z każdym nerwem i każdym muskuł), a więc ciało ludzkie, a nie wystawa mniej i więcej pięknych strojów.

Taniec jest formą ciała, nie szmatek i świecidełek, które mogą być dodatkami, ramą, podkreśleniem, oprawą, lecz nigdy celem. Dobry taniec kostjumowy musi być dobrym tańcem niezależnie od kostjumy, jak dobry obraz, wyjęty

z ramy złotej, nie przestanie być dobrym obrazem.

Tak właśnie pojmuje istotę tańca i rolę kostjumy Hryniewicka. Na dzisiejszym koncercie młodociana ta artystka po raz pierwszy przedstawiła nam w większej ilości kompozycji nowoczesnych. Czas jest istotnie, by wreszcie sztuka taneczna (za przykładem repertuarów recitalowych) odwróciła się ostatecznie od płytkich parafraz lizusowskich i literacko-kostjumowego efekciarstwa. Nowoczesna muzyka odsłania przed nią ogromnie kuszące horyzonty.

Dzisiejsze tendencje muzyczne w kierunku prostoty wyrazu mogą u twórczej tancerki znaleźć niespodziewane ekwiwalenty, których granic nie są niczem zacieśnione. To też pojawienie się utworów Debussyego, Ravela, Marczewskiego i Iewulskiego na afiszu pokazu ta-

necznego witamy z zainteresowaniem szczególnie. Tu się objawi skala ekspansji artystycznej, pomysłowości, techniki i temperamentu.

Na tych przymiotach, jak się przekonywaliśmy na zeszlortcznych występach, nie zbywa Hryniewickiej.

Przemówienie o tańcu artystycznym wygłosił znakomity znawca kultury helleńskiej, wytworny esteta prof. Stefan Srebrny. Nazwisko to jest dostateczną rękojmią, że z przed kurtyny padną słowa istotne, które zebrany widzą wyświećlił niejedno i wrażliwość ich pobudzą w kierunku głębszego spojrzenia na ten rodzaj sztuki, więcej niż inne omotanego kłębami nieporozumień, najfałszywych wymagań i najbardziej chybiających sądów. W. H.

Zycie gospodarcze.

Więści i obrazki z kraju

KRONIKA.

KRONIKA MIEJSCOWA.

W sprawie studium rolniczego U. S. B.

Przed paru dniami na posiedzeniu Rady Głównej Związku Kółek i Organizacji Rolniczych Z. Wileńskiej została powzięta uchwała treści następującej:

Rada Główna Zw. Kółek i Organizacji Rolniczych Z. Wileńskiej zaniepokojona zarządzeniem zamknięcia kredytów na utrzymanie studium rolniczego U. S. B. jednomyślnie uchwała:

Kurs rolniczy w Wiciunach.

W dniach 11, 12 i 13 lutego r. b. odbył się we wsi Wiciuny pow. wileńsko-trockiego kurs rolniczy zorganizowany z inicjatywy tamtejszego Kółka Rolniczego.

Na zakończenie kursu odbyło się przedstawienie amatorskie oraz zabawa taneczna. (S)

KRONIKA KRAJOWA.

O połączenie kolejowe z Niemcami.

W chwili obecnej za jedyny punkt połączenia Kresów Wschodnich z Niemcami służy stacja „Grajewo”. Połączenie to z wielu względów jest jednak niedogodne.

Wzmocnienie transportów desek.

Na st. Warszawa-Wileńska przychodzi znaczne ilości desek budowlanych dla warszawskich firm składowych.

Dzieje się to w przewidywaniu wzmocnienia w nadchodzącym sezonie ruchu budowlanego.

Ceny materiałów budowlanych nie mają jednak zdecydowanej tendencji związanej z tem przewidywaniem i kształtują się raczej w zależności od sytuacji finansowej sprzedawców.

W sprawie bezrobotnych robotników rolnych.

Dnia 11 b. m. w Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej odbyła się pod przewodnictwem głównego inspektora pracy konferencja z udziałem przedstawicieli Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych, Ministerstwa Spr. Wewnętrznych i Ministerstwa Reform Rolnych oraz organizacji zawodowych pracodawców i robotników rolnych w sprawie zwolnionych z dniem 1 kwietnia r. b. robotników w rolnictwie.

1) Związek ziemian wyda do swych członków okólnik, zalecający przyjmowanie do pracy przede wszystkim robotników, zwolnionych w innych folwarkach.

2) Powiatowe oddziały związku ziemian zawiadomią starostwo o ilości zwolnionych robotników rolnych, oraz o wolnych miejscach.

3) Starostowie zwołują pod swym przewodnictwem konferencje zainteresowanych czynników, celem rozpatrzenia możliwości zatrudnienia w powiatach bezrobotnych robotników rolnych i wpłynięcia na pracodawców, aby wymawiali pracę robotnikom rolnym tylko w wypadkach istotnych konieczności gospodarczych.

4) Że w najbliższym czasie będzie zwołana konferencja zainteresowanych czynników, mająca na celu szczegółowe rozważenie sprawy zwolnień robotników rolnych z powodu dokonywanej parcelacji. (Pat.)

SPRAWY PODATKOWE.

Czasowe obniżenie kar za zwłokę.

Celem ułatwienia spłaty zaległości podatkowych, Ministerstwo Skarbu—na zasadzie art. 4 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 73 poz. 721—wydało do podległych władz skarbowych zarządzenie, aby od wszelkich wpłat, uskutecznionych w okresie od 1 lutego do 31 marca r. b. na poczet nieodroczonej i nierozłożonej zaległości w podatkach bezpośrednich i opłatach stempowych, bez względu na czas ich powstania, pobierały obniżone kary za zwłokę w wysokości 2 proc. miesięcznie, licząc od ustawowego terminu płatności tych zaległości.

Po upływie zaś powyższego terminu, t. j. począwszy od 1 kwietnia r. b. od wpłat, uskutecznianych na poczet wymienionych zaległości, będą pobierane kary za zwłokę w pełnej wysokości, t. j. 4 proc. miesięcznie, licząc od ustawowego terminu płatności.

Płatność podatku gruntowego.

Ministerstwo Skarbu podaje do wiadomości płatników podatku gruntowego, że w myśl postanowień rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 stycznia r. b. D. U. R. P. Nr. 7 poz. 40, termin płatności 1-ej raty tego podatku rozpoczyna się w dniu 15 lutego r. b. (Pat.)

Dopłaty akcyzowe do zasobów od alkoholu.

Wobec podniesienia od 1 stycznia b. r. cen spirytusu i wódek monopolowych zaszła potrzeba uskutecznienia dopłat akcyzowych od posiadanych zapasów. Dopłaty miały być rozłożone na raty, a ściągane w ciągu półroczu. Jak się dowiadujemy na skutek starań osób zainteresowanych Ministerstwo Skarbu postanowiło raty te rozłożyć na jeden rok. (S)

Ceny w Wileńszczyźnie z dn. 15-go lutego. 1927 r.

w h u r c i e.

Table with 2 columns: Item and Price. Includes categories like Ziemiopłody, Mięso, Nabiał, and Skóry.

Ceny na giełdzie warszawskiej:

Table listing prices for various commodities like Żyto, Pszenica, Jęczmień, and Owies.

Giełda Wileńska w dniu 15. II. r. b.

Table showing exchange rates for Dolarówka and Złoty.

Giełda Warszawska w dniu 15. II. b. r.

Table showing gold prices in London, New-York, and other cities.

AKCJE

Table listing prices for various stocks like Bank Handlowy, Bank Polski, etc.

NOWOGRODEK.

Ze Zjazdu Starostów.

W ubiegłym tygodniu odbył się w Nowogrodziek zjazd wszystkich Starostów wojew. Nowogrodzkiego.

Już w grudniu ub. r. p. Wojewoda Bezczkowicz, specjalnie interesujący się sprawami samorządowymi—zwołał zjazd Starostów, na którym omawiano całokształt spraw samorządowych. Wówczas to pan Wojewoda zainicjował cały cykl zjazdów, poświęconych szczegółowemu badaniu gospodarki samorządowej.

Ostatni zjazd poświęcony był specjalnie omówieniu zagadnień podniesienia stanu gospodarczego ludności wiejskiej, oraz pracy samorządów w tym kierunku.

Na zjeździe tym, poza wszystkimi starostami byli obecni: Naczelnik W-ju Rolnictwa i Weterynaryj Wil. Urzędu Województwa, dyr. stacji doświadczałnej w Bielnikach p. Łastowski, prezes Obw. Zw. Kół. Roln. w Nowogrodziek p. Sianorzecki, Dyr. Banku Rolnego p. Maculewicz, przedstawiciel Centralnego Związku Kółek Rolniczych inż. Kąsinowski—który wygłosił referat o organizacji melioracji; dyr. Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych w Stonimie p. Antoniewski, (referat o ubezpieczeniu inwentarza żywego i martwego), przedstawiciel Związku Straży Pożarniczych p. Jaroszewski (referat o organizacji ochotniczych Straży Pożarniczych), wreszcie poza urzędnikami województwa z odpowiednich resortów przedstawiciel O.U.Z. z Grodna p. Augustowski, który wygłosił referat o potrzebie komasacji.

Referaty starosty Nieświejskiego p. Czarnockiego i Wołyńskiego p. Ewaryka wywołały duże zainteresowanie, bowiem stwierdzono iż praca Wydziałów Powiatowych i Powiatowych Komisji Rolnych znacznie się ożywiła.

Z innych wyników prac zjazdu podkreślić należy fakt uzgodnienia programu działalności w dziedzinie popierania rolnictwa przez samorządy, współdziałanie samorządów z organizacjami rolniczymi, podział pracy pomiędzy samorząd, a poszczególne organizacje, subsydjowanie ich przez samorząd celem umożliwienia wykonania określonych prac i t. p.

Po wyczerpaniu spraw objętych programem zjazdu omówiono cały szereg spraw bieżących, jak: sprawy dróg, szkolnictwa, sprawy możliwości kredytowych dla samorządów na prace drogowe, budowlane, sprawy pożyczek na organizację kas oszczędnościowych, pożyczki inwestycyjne i t. d. Sprawę kredytów szczegółowo omawiał Naczelnik W-ju Samorządowego w Województwie p. Bogutkowski.

SPORT.

Walne zgromadzenie P. L. Z. A. w Warszawie.

W niedzielę, dnia 13. II. odbyło się w Warszawie walne zgromadzenie Polskiego Związku Lekkiej Atletyki. Wil. Okręg L. A. reprezentował kpt. Kawalec. Na walnym zgromadzeniu zapadło wiele doniosłych uchwał. Szczegółowe sprawozdanie zamieścimy w najbliższym numerze naszego pisma.

Uroczyste otwarcie ośrodka w f. „Warszawa”.

Dn. 13. II. otwarty został w sposób uroczysty Warszawski ośrodek wych. fiz. Otwarcia dokonał z-ca ministra oświaty w towarzystwie dyrektora państw. urzędu wych. fiz. pułk. Ulycko.

Po przemówieniach i przecięciu symbolicznej wstęgi nastąpił pokaz gimnastyczny państwowego instytutu wych. fiz., oraz pokaz szermierczy osr. w. f.

Walne Zebranie A. Z. S. Wilno.

Walne Zgromadzenie A. Z. S. Wilno odbędzie się w poniedziałek

Ze spraw ważniejszych poruszyć należy sprawę szpitali, a w szczególności szpitala umysłowo chorych, budowanego wspólnie przez samorządy województw kresowych i szpitali dla gruźlicznie chorych, budowanego przez samorządy województwa nowogrodzkiego.

Sprawa szpitala dla umysłowo chorych jest niezmiernie ważna chociażby z tego względu, że istniejące zakłady są kompletnie przepełnione, albo jak np. Kulparków pod Lwowem skierowanych chorych odsyła z powrotem, komunikując przytem, „iż zakład w Kulparkowie jest przeznaczony jedynie dla „Małopolan” (sic!!!).

Sprawa szpitala dla gruźlicznie chorych ważna jest z tego względu, iż obecny szpital w Sobotnikach jest za mały, a przytem położony w niezupełnie odpowiedniej miejscowości. Postanowiono też przystąpić do budowy szpitala wozowego w Nowojelni, — mimo dość znacznych kosztów.

Zamykając obrady zjazdu pan Wojewoda podnosząc ważność i znaczenie obrony powietrznej Państwa wezwał Starostów, aby dążyli do zamieszczenia w budżetach poszczególnych Wydziałów Powiatowych pewnych sum na L. O. P. P. mc.

LANDWARÓW.

Umysłowo chory zginął w ogniu.

Wskutek braku odpowiedniego szpitala dla umysłowo chorych, całe dziesiątki tych nieszczęśliwych poniewierają się po okolicznych wioskach, powodując nieraz nieszczęśliwe wypadki.

Poniewierani przez najbliższą rodzinę, przepędzani z miejsca na miejsce, giną z głodu, lub skutkiem bardzo podejrzanych „nieszczęśliwych wypadków”, bądź też z braku opieki.

Dn. 24 ub. m. miał miejsce wypadek, który ilustruje dołę jednego z tych nieszczęśliwców.

We wsi Hązbjewice umysłowo chory Jan Lisowski, będąc na utrzymaniu swego brata, wyszedł w nocy z mieszkania do piwnicy, jako by niezauważony przez domowników. W piwnicy zapalił papierosa, wskutek czego zapalił się dach słomiany, powodując pożar i zginął sam w płomieniach.

W ten sposób tłumaczą domownicy śmierć Lisowskiego.

Sprawę powyższą skierowano do sądziego śledczego, który wysławił ją.

BIAŁYSTOK.

Bał L.O.P.P.

Pod protektoratem Wojewody i jego małżonki pp. Rembowski Komitet Wojewódzki L.O.P.P. w Białymstoku urządził 12 lutego r. b. w salonych pałacu Branickich wielki bal reprezentacyjny. Dochód z balu przeznaczony na budowę lotniska w Białymstoku. Do Komitetu balowego weszli przedstawiciele inteligencji, korpusu oficerskiego, ziemiaństwa i przemysłu. Bał zapowiada się wspaniale. Spodziewany jest zjazd z całego Województwa, oraz przyjazd gości z Warszawy i Wilna.

Zmiany personalne.

Komendant powiatowy policji państwowej w Białymstoku p. A. Sobociński został przeniesiony na analogiczne stanowisko do Lublina. Na jego miejsce został mianowany komisarz Frankowski z Łodzi. (w)

Sroda 16 lutego

Dziś: Juljanny P. M. Jutro: Patrycjusza B. W. Wschód słońca—g. 6 m. 50 Zachód — g. 16 m. 49

URZĘDOWA

— Delegacja p. Gintowt-Dziewałtowski. Wskutek zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych Wojewódzki Inspektor Administracji p. Kazimierz Dziewałtowski-Gintowt zostaje delegowany do Łucka w celu czasowego pełnienia obowiązków Naczelnika Wydziału Prezydalnego Województwa Wołyńskiego. W czasie nieobecności p. Dziewałtowski-Gintowta obowiązki Inspektora Administracji pełnić będzie p. Aleksander Żyłko.

WOJSKOWA

— Posiedzenie Sekcji Sanit. Tow. Wiedzy Wojskowej. W sobotę dnia 19 lutego o godz. 19 ej w szpitalu wojskowym na Antokolu odbędzie się posiedzenie Sekcji San. Tow. W. W., z porządkiem dziennym: Pokazy chorych.

LITEWSKA.

— Święto niepodległości Litwy. Jak wiadomo na dzień 16 lutego wypada święto Niepodległości Litwy. Litwini Wileńscy zamierzają również obchodzić to święto uroczysto. W dniu tym o godz. 10 rano w kościele św. Mikołaja odbędzie się uroczyste nabożeństwo, wieczorem zaś odczyt oraz koncert w sali Klubu Handlowo-Przemysłowego.

WOJSKOWA.

— Urząd Pośrednictwa Pracy i Zarząd Obwodowy Funduszu Bezrobocia we środę dnia 16 b. m. przenoszą się na ul. Subocz Nr 20 i z tego powodu przyjęcia interesantów w ten dzień nie będzie.

WOJSKOWA.

— Walne zebranie członków Klubu Litewskiego w Wilnie odbędzie się w dniu 20 b. m. w lokalu tej instytucji. Na porządku dziennym będą następujące sprawy: 1) sprawozdania: zarządu oraz komisji rewizyjnej z rocznej działalności Klubu, 2) przyjęcie nowych członków, 3) ustalenie rocznych składek członkowskich, 4) budżet na rok następny, 5) wybory zarządu oraz kom. rewizyjnej wreszcie 6) wolne wnioski. (e)

ZE ZWIĄZ. I STOWARZ.

— Towarzystwo Chrześcijańskiego Domu Ludowego w Wilnie prosi za naszym pośrednictwem o jaknajruchlejszy zwrot w swoim czasie rozesłanych list ofiar bez względu na wynik zbiórki pod adresem Towarzystwa, Wilno, ul. Zamkowa 8.

— Związek Oficerów Rezerwy niniejszem podaje do wiadomości, iż w dniu 6 marca b. r. o godz. 11-jej w Sekretariacie Związku odbędzie się doroczne walne zgromadzenie członków Koła Wileńskiego Z. O. R.

Jednocześnie Zarząd Koła uprasza wszystkich członków o zgłoszenie się do Sekretariatu w godzinach urzędowych w sprawie porozumienia się dla zorganizowania kursów instruktorskich dla oficerów rezerwy.

ZEBRANIA I ODCZYTY.

— Wileńskie Towarzystwo Ginekologiczne komunikuje, że kolejne posiedzenie naukowe Towarzystwa odbędzie się dnia 17-go lutego b. r. o godzinie 8-jej wieczorem w gmachu Kliniki Położniczo-Ginekologicznej U. S. B. ul. Bogusławska 3.

Porządek dnia: 1) Odczytanie protokołu Walnego Zebrania z dnia 20 I. b. r. 2) Dr. Zaleski: — Przedstawienie chorej po operacji plastycznej zwieracza pęcherza moczowego. 3) Dr. Pióro: — Przypadek wynicowania macicy w III okresie porodu. 4) Dr. Giecow: — Niezwykły przypadek ciąży pozamacicznej. 5) Dr. Gordon: — Phlegmone paravertebralis w pokuju. 6) Prof. Dr. Jakowicki: — W sprawie przetok sklepieniowo-szyjnych.

Z POGRANICZA.

— Systematyczna kradzież. W ostatnich dniach ujawniono, iż nieznanymi sprawcy dokonywali systematycznej kradzieży owsa ze składnicy 21 Baonu K.O.P. w Niemenczynie. Straty wynoszą 1200 zł. Władze policyjne i wojskowe prowadzą energiczne dochodzenia, celem wykrycia sprawców.

— Przytryzymanie. W rejonie Nizan patrol K.O.P. zauważył 2 sank powracających z Litwy. Na okrzyk „stój!”, jadący podpełzli konie i zaczęli uciekać w stronę Puńska. Wówczas patrol rozpoczęła strzelanie, skutkiem czego jedno sank z pasażerami zatrzymały się, drugie zaś zbiegły.

ZABAWY.

— U Techników. We środę dnia 16 b. m. od godz. 9 wiecz. zabawa towarzyska dla członków Stowarzyszenia i wprowadzonych gości.

SAMORZĄDOWA.

— Posiedzenie Sejmiku Oszmiańskiego. Dnia 19 bm. odbędzie się plenarne posiedzenie Sejmiku Oszmiańskiego w celu uchwalenia budżetu na rok 1927-28.

Idealna pasta do zębów Krem Perłowy Ihnatowicz, Lwów.

ROZNE.

Na pomnik Adama Mickiewicza. Wojewoda Wileński wystosował okólnik do Starostów w sprawie poparcia akcji zbierania składek na pomnik Adama Mickiewicza w Wilnie.

Sędzia Łuczynski przeszedł do palestry. W ubiegłą niedzielę odbył się w Klubie Int. Prac. obiad pożegnalny na cześć ustępującego ze stanowiska Sędziego Sądu Okręgowego pana Wincentego Łuczynskiego, który przeszedł do Wileńskiej Palestry.

Szereg przedstawicieli Magistratury i Prokuratury wileńskiej, z presem Sądu Apelacyjnego p. Restytutem Sumorokiem na czele, w mowach pożegnalnych życzyło ustępującemu a cieszącemu się wielką sympatią i poważaniem koleżdy powodzenia na nowej niwie pracy i wyrażało żal, że niedostateczne uposażenie sędziowskie zmusiło go szukać intratniejszego zajęcia.

Jeszcze o wędrownym antysemitach w szacie duchownej. Jak już podaliśmy w jednym z poprzednich numerów naszego pisma, jakiś osobnik w szacie duchownej obchodził poszczególne instytucje rządowe i komunalne i proponuje kupno kalendarza redagowanego w Poznaniu, którego treść swym wybitnie bojowym an-

tysemityzmem, koliduje z kodeksem karnym.

W tej sprawie zwracał się o negatywną opinię Rubinsztajn do p. Wojewody i wskazał artykuły w kalendarzu, które jawnie podburzają jedną część społeczeństwa przeciwko drugiej.

P. Wojewoda obiecał zająć się tą sprawą i wydać odpowiednie zarządzenie.

Teatr i muzyka.

Reduta na Pohulance. Wieczór taneczny Jadwigi Hryniewieckiej. Dzień o godz. 8-ej wiecz. odbędzie się wieczór taneczny Jadwigi Hryniewieckiej.

Przemówienie wstępne, zastosowane do wieczoru i wyjaśniające znaczenie tańca wygłosił prof. U. S. B. dr. Stefan Srebrny.

W programie: Borodin, Chopin, Debussy, Dzewulski, Marcewski, Ravel, Rebkow, Szuster oraz tańce z instrumentami perkusyjnymi.

Bilety w cenie od 20 gr. do 2 zł. 50 gr.

Bilety i abonamenty sprzedaje codziennie biuro „Orbis”, Mickiewicza 11, od 10 do 4.30 popoł. w dni powszednie, i od 10 do 12 w niedziele i święta. Kasa Reduty czynna jest od 5-ej popoł. w dniach przedstawień popołudniowych od 11-ej rano.

Premiera „Brata Marnotravnego”. Jutro na rzecz Centrali Opiek Rodzicielskich dla Sanatorium gruźlicznej młodzieży szkół średnich — komedia w 3-ach aktach Oskara Wilde’a „Brat Marnotravnny” z udziałem J. Solskiej, J. Zielińskiej, M. Zarębińskiej, C. Niedzwieckiej, J. Osterwy, Z. Chmielewskiego, E. Glińskiego, K. Pagowskiego i M. Piła.

Bilety do dnia 16 b. m. wyłącznie nabywać można w cukierni Sztralla (Mickiewicza róg Tatarskiej), w dzień przed-

stawienia w biurze „Orbis” i od godz. 5-ej popoł. w kasie Teatru.

Z Teatru Polskiego. Dzisiejsza premiera. Dziś wchodzi na repertuar Teatru Polskiego jedna z najpopularniejszych sztuk powojennego repertuaru, a mianowicie „Piomienna noc Antonija”.

Oprócz całego personelu w sztuce bierze udział i orkiestra.

Ceny miejsc od 20 gr. do 2 zł. 50 gr. Początek o godz. 8 m. 15 „wiecz. Kasa czynna od 11-ej do 9-ej w. bez przerwy.

Teatr Rewij „Kakadu”. Dziś o godz. 7 i 9 „wiecz. program Nr. 8. „Taniec Miłości i Życia”, arcyzabawna rewja w 2 częściach 15 obrazach. Szczegóły w programach i afiszach.

Ceny miejsc od 75 gr.

WYPADKI I KRADZIEŻE

W Wilnie.

Samobójstwo. W koszarach 1 p. art. p. na Antokolu plutonowy zawodowy tegoż pułku, Jan Melach, wystrzałem z rewolweru pozbawił się życia. Powód nieustalony.

Kradzież. Woleiszo Bronisław, zameldow. i policji, że z piekarni będącej jego własnością, a mieszczącej się przy ul. Beliny róg Targowej, nieznanymi sprawcy dokonali kradzieży chleba i różnego pieczywa na ogólną sumę 200 zł. Chleb i ciastka odnaleziono przy ul. Turgielskiej 16.

Na prowincji.

Ostrożnie z granatami. Przeprowadzone dochodzenie w sprawie śmierci Radziwojona Jana, lat 19, zam. w Zanaroczcu, ustaliło, iż śmierć nastąpiła wskutek eksplozji granatu artyler. Granat ten został przez niego znaleziony, a chcąc wydobyc ołowiane kulki szrapnelowe przyszykował sobie drzewa do roz-

palenia ognia, włożył na sanki wielki granat i powoli do okopu, gdzie rozpalili ogień, chcąc wywołać wybuch. Wybuch przedko nie nastąpił i s. p. Jan Radziwoj zblizył się, aby przekonać, czy ogień nie zgasł. W tym momencie nastąpił wybuch i ciało wymienionego uległo rozszarpaniu.

Nieszczęśliwy wypadek. Na drodze wiodącej od zaśc. Kraśne do wsi Kraśne, gm. Trockiej, został zabity przez wóz drzewa Konstanty Mankiewicz, syn Stanisława, lat 19, zam. we wsi Kraśne. Ogledziny pol-lekarskie dokonano w tymże dniu i zwłoki wydano rodzinie. Dochodz. skierowano do podprokuratora 6 rew. w Wilnie.

Smierć z głodu. Przeprowadzone dochodzenie w sprawie odnalezienia przez szwadron III br. konnej około m-ka Bujwidzisk, gm. Rzeszanskiej, zwłok nieznanego osobnika w wieku lat około 50 ustalilo, iż jest to umysłowo chory Machła Józef, zam. w Wilnie, przy ul. Rossa. Dokonane ogledziny pol-lekarskie ustalilo, iż śmierć nastąpiła z powodu głodu i zmarnięcia. Dochodzenie skierowane do podprok. 4 rew. w Wilnie.

Zemsta. Przeprowadzone dochodzenie w sprawie pożaru stodoły na szkole Kuczewskiego Wincentego we wsi Bojary II, gm. Turgielskiej, ustalilo, iż pożar powstał wskutek podpalenia, którego dokonala Stankiewiczówna Michalina powodując się zemsta. Dochodzenie wraz z wymienioną skierowano do Sędziego śledczego II Okr. w Wilnie.

Zabójstwo gajowego lasów państwowych. Przeprowadzone dochodzenie w sprawie postrzału gajowego lasów państwowych Kiszewskiego Wiktora, zam. we wsi Dowborowa, gm. Kurzenieckiej, ustalilo, iż zabójstwa dokonali Eljasz Lach-Gil, który zbiegł w niewiadomym kierunku. Postrzelony gajowy Kiszewski zmarł w szpitalu w Wilejce

Poszukiwania zarządono. Dochodzenie przesłano do podprokuratora w Wilejce. Przyczyna zerwania się kofa młyńskiego. Przeprowadzone dochodzenie w sprawie nieszczęśliwego wypadku w młynie parowym w N. Pohulance, należącym do Wieliczki Józefa, gdzie kamień młyński zerwany w biegu zlamal nogę Kopytowi Wiktorowi, ustalilo, iż zerwanie się kamienia nastąpiło wskutek niepomiernej sily ośrodkowej większej od sily ścisłej cząstek ruchomego kamienia. Dochodzenie skierowano do podprokuratora IX rewiru.

Kradzież. Na szkole Kajetana Rolowicza, zam. we wsi Korody gm. Wierchnińskiej, z niezamkniętego chlewa została skradziona krowa, maści c. ryżej, biała łysina na czole, rogi małe, ogon krótki, wart. 100 zł.

Pożary. W zaśc. Podwiszkenia, gm. Zablockiej, wybuchł pożar, który zniszczył dom mieszkalny Kuczewskiego Ludwika, dzierżawiony przez Rodziwiczową Franciszkę. Straty 300 zł. Pożar powstał z powodu wadliwej budowy komina.

Przeprowadzone dochodzenie w sprawie pożaru w zaśc. Wielkie, gm. Postawskiej, gdzie spalił się dom mieszkalny na szkole Przeddzieckiego Józefa i dzierżawcy tegoż Soroko Arkadiusza, ustalilo, iż pożar powstał wskutek wadliwej urzędzonego komina. Ogólne straty wynoszą 5000 zł. Dochodzenie skierowano do podprok. IX rew. w Wilnie.

Z sądów.

O uduszenie noworodka.

Przed dwoma laty mieszkanka wsi Korbucajny, gminy Ejszyskiej, pow. Lidzkiego Zofja Jasiewiczówna, powiła dziecko. Ponieważ jednak była panną, bała się ujemości

ci ze strony społeczeństwa, jakie w podobnych wypadkach przesładoje kobiety, dziecko zaraz po urodzeniu udusiła i pogrzebała na cmentarzu, oświadczając przytem swym znajomym, że dziecko urodziło się martwe.

To jednak wydało się podejrzaniem policji, która po przeprowadzeniu dochodzenia przysłała do wniosku, że ma się tu do czynienia z uduszeniem.

Sąd Okręgowy skazał wyrodną matkę na 6 miesięcy więzienia.

Wczoraj Zofja Jasiewiczówna zasiadła na ławie oskarżonych. Sąd Apelacyjny biorąc pod uwagę okoliczności łagodzące, zredukował jej wymiar kary do 2 miesięcy więzienia. Zdan.

Listy do Redakcji.

Szanowny Panie Redaktorze!

Uprzejmie prosimy o łaskawe umieszczenie niniejszego oświadczenia:

W związku z pismem Komisji Międzykursowej, które się ukazało w prasie miejscowej, my niżej podpisani medycy—Zydy, poczuwamy się do obowiązku podania do wiadomości publicznej, że nie mamy nic wspólnego z haniebnym podaniem Komisji Międzykursowej Med.-Zydom, gdyż nie upoważniliśmy jej do tego ohydneho kroku.

Stojmy na tem stanowisku, że w zasadzie protest był słuszny, zastrzegając się, iż niektóre zwroty były wyrażone w tonie nieodpowiednim.

Racz Pan, Panie Redaktorze, przyjąć wyrazy szacunku. Następuje 12 podpisów. Wilno, dn. 14. II. 27 r.

BIAŁE NOCE. Najpotężniejszy film bieżącego sezonu Dymitr BUCHOWIECKI. W roli głównej Olga NIKITINA, Laura La Plante. W obrazie udział przyjmują rzeczywisty zespół Cerskiego Baletu oraz 3000 statystów.

Za 4 zł. 95 gr. (kwartalnie) otrzymasz w prenumeracie co tydzień jedną książkę: 6 tomików naszych wydawnictw 95-cio groszowych...

Kursy Kierowców Samochodowych w WILNIE. Henryka Artura Ciągłińskiego. Z programem nauk, zatwierdzonym przez Min. Rob. Publ.

PAŃSTWOWY BANK ROLNY Oddział w Wilnie. sprzedaje ok. 1.000 centnarów siana łąkowego, tymotyki, koni-czynny i innych pasz z majątków własnych:

Używaj GRANULK!! RUSZYANA!! KASZLU DUSZNOŚCI I CHRYPKI. FABRYKA CHEMICZNO-FARMACEUTYCZNA „AP.KOWALSKI” WARSZAWA

Do litościwych serg udaje się z prośbą byta biuralistka, zredukowana, mająca na utrzymaniu ciężko chorych rodziców...

Biuro Elektro i Radio-techniczne D. Wajmana, Wilno, Trocka 17, tel. 781. Najtańsze źródło zakupu materiałów elektro-technicznych i radiowych.

„Zachęta” s. z. o. o. Warszawa, Kredytowa 1 P.K.O. 9880. Żądać prospektów!

Cerata, linoleum, chodniki jutowe, wycieraczki, kalosze i pilśniaki po cenach najtańszych I. WILDSZTEJNA, Rudnicka 2.

JACK LONDON. 8) Dag Daughtry spojrzal na Mika zaszpaniami oczami. „Mam cię, chłopcze”, oznajmił wstając i podążając chwiejnym krokiem w stronę łózka. „Mam twoje imię, a twoje kwalifikacje znam także, jesteś wyniosły, lecz rozsądny. Określenia te pasują do ciebie, jak papier do ściany.”

W. W ciągu długich dni Mik nie widywał nikogo oprócz Stewarda i Kwaque’a. Stało się to dlatego, że był stale zamknięty w stodole Stewarda. Nikt więc nie wiedział, że przebywał on na statku, zaś Dag Daughtry, który doskonale zdawał sobie sprawę, że ukradł psa, należącego do białego człowieka, miał nadzieję ukryć go przed wszystkimi i w tajemnicy wyprowadzić go na ląd, skoro Makambo stanie w Sydney.

podskakując z radości, gotowe nie zjeść, by iść z swym panem, albo mu służyć. Cały czas wolny od obowiązkowych zajęć Dag Daughtry spędzał z uwięzionym Mikiem, który na rozkaz, przedko udużył się węć i szczerkać. W ciągu długich godzin, spędzonych w towarzystwie stewarda, Mik nauczył się wielu rzeczy. Daughtry przekonał się, że pies rozumie już i słucha tak prostych słów jak „nie”, „tak”, „wstań”, „leż”, i posuwał dalej naukę, „idź na poduszkę i leż”, „idź pod poduszkę”, „przynies jeden bućki”, „przynies dwa bućki”.

Przedko widać było, że Kwaque nie miał nadzieję ukryć go przed wszystkimi i w tajemnicy wyprowadzić go na ląd, skoro Makambo stanie w Sydney. Steward rychło odkrył wybitne zdolności Mika. Karcił go nadzwyczaj troskliwie i dał mu pewnego razu kość kurczęcia. Dwie lekcje, które zaledwie można nazwać lekcjami, trwały bowiem niespełna pół minuty każda z pięciominutową przerwą pomiędzy nimi, wystarczyły, by go nauczyć, że może gryźć kości kurczęcia tylko na podłodze w kąciu najbliższym drzwi.

Prawde mówiąc, Kwaque nie miał pańskości usposobienia, podczas gdy Mik był z natury arystokratą. Mik gotów był służyć stewardowi z miłości, lecz Mik panował nad kędzierzawą głową. Kwaque posiadał w całej pełni naturę niewolnika, podczas gdy w Miku było nie wiele więcej natury niewolnika niż u Indjan Ameryki Północnej, gdy usiłowano nadaremnie uczynić z nich niewolników na plantacjach Kuby. Wszystko to nie było ani osobistym namiętnością Kwaque’a, ani też zasługą Mika. Dziedziczość Mika, którą dała się przeznaczyć z surowości i wierności. Surowość i wierność razem wydają niezawodnie dumę. Duma nie może istnieć bez honoru, ani też honor bez uczucia godności.